

DICCIONARI

DE SINÒNIMS

ANTÒNIMS I IDEES AFINES

edicions
bromera

B
C
D
E
F
G
H
I
J
K
L
M
N
O
P
Q
R
S
T
U
V
W
X
Y
Z

a

prep. **1.** Introdueix complements circumstancials de lloc que indiquen: **a.** El lloc on es troba o passa alguna cosa. *Els xiquets són al carrer. Fa set anys que viu a Burjassot.* **b.** La direcció cap a un punt. *Anem a la muntanya. El tren va a Xàtiva.* **c.** El terme final d'un moviment o d'una distància. *El seu projecte està condemnat al fracàs. Sempre arriba puntual a l'oficina.* **d.** La proximitat en relació amb un lloc. *De paret a paret hi ha cinc metres. Viuen a uns quants quilòmetres del poble.* **2.** Expressa relacions circumstancials de temps que indiquen: **a.** El moment en què passa alguna cosa. *Solem dinar a les tres.* **b.** El terme final d'un lapse de temps. *Hem arribat al final de les vacances. En aquesta botiga tenen obert de les nou del matí a les huit de la nit.* **3.** Introdueix el complement indirecte. *Va fer un regal a la seua amiga. Ha enviat una carta a sa mare.* **4.** Va darrere d'alguns verbs quan aquests introdueixen un infinitiu. *Es va encabotar a fer-ho. Tardaven a vindre.* **5.** Expressa la relació circumstancial en locucions adverbials de lloc, de temps i de manera. *A casa, a palau, a taula, a vegades, a la nit, a la babalà, a la força.*

a; as

f. **1.** Nom de la lletra *a*. **2. no saber ni la a** No saber res d'una cosa.

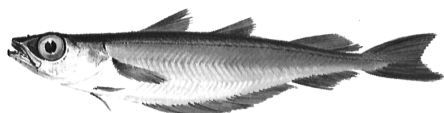
àbac; àbacs

m. Aparell usat per a fer operacions aritmètiques, consistent en un marc amb uns fils d'aram paral·lels, a través dels quals es fan córrer unes boletes. *Amb l'àbac s'aprén fàcilment a sumar i a restar.*

abadejo; abadejos

m. **1.** Peix marí comestible, de grans dimensions, cos allargat i cilíndric i cap molt gros. *L'abadejo es pot consumir fresc o salat.* **2. tallar l'abadejo** Manar en un assumpte. *És molt dominant: sempre vol ser ell qui talle l'abadejo.*

🔊 La vocal tònica és e tancada.

abadessa; abadesses

f. Superiora d'una comunitat religiosa. *La mare abadessa aconsellava les novícies.*

🔊 La vocal tònica és e tancada.

abadia; abadies

f. Monestir regit per un abat o una abadessa. *L'abadia estava regida per un abat molt estricte.*

abaixar (Es conjuga com CANTAR)

v. tr. i pron. Fer descendir a un nivell més baix. *Abaixar la persiana. Abaixar la veu. Abaixar els preus. Abaixa't les mànegues.*

🔊 Pareu atenció a no confondre *abaixar* amb *baixar*.

abalançar-se (Es conjuga com COMENÇAR)

v. pron. Llançar-se sobre algú ràpidament i violentament. *Els policies es van abalançar sobre el lladre.*

abanderat, abanderada; abanderats, abanderades

m. i f. Banderer.

🔊 L'ús d'aquest mot sol associar-se a registres poc formals.

abandó; abandons

m. **1.** Acció d'abandonar. *El va denunciar per abandó del domicili conjugal.* **2. a l'abandó** loc. adv. Abandonat, faltat d'atenció. *Des que va morir el pare, tenen el negoci familiar a l'abandó.*

abandonar (Es conjuga com CANTAR)

v. **1. pron.** Entregar-se totalment a les inclinacions naturals, a un vici, a una passió, etc. *S'abandonà a l'alcohol.* **2. tr.** Renunciar a continuar (una cosa que s'havia començat). *El corredor va abandonar la carrera en la segona volta. Ha abandonat els estudis.* **3. tr.** Deixar (algú o alguna cosa) sense protecció o atenció. *Va abandonar els seus fills.* **4. tr.** Deixar (un lloc), anar-se'n. *Va abandonar el seu poble natal i se'n va anar a la ciutat.* **5. pron.** Despreocupar-se de si mateix. *Últimament s'ha abandonat molt: ja no es cuida tant com abans.*

🔊 La vocal tònica de la 1, 2, 3 i 6 persones de present és o tancada.

abans

adv. **1.** En un lloc o un temps anteriors. *Abans no estudiava tanta gent com ara. Trobareu l'ajuntament*

abans del primer encreuament. **2.** Denota preferència. *Preferisc el fred abans que la calor.*

☞ Eviteu el castellanisme "antes".

abans-d'ahir

adv. **1.** Despús-ahir. **2. abans-d'ahir l'altre** Despús-ahir no l'altre.

☞ Eviteu el castellanisme "antes-d'ahir".

abaratar (Es conjuga com SERVIR)

v. tr. Abaixar el preu (d'una cosa). *Durant les rebaixes, les botigues abarateixen els productes.*

☞ Eviteu el castellanisme "abaratar".

abarrotar (Es conjuga com CANTAR)

v. tr. Omplir (un lloc) completament. *Els espectadors abarrotaven el teatre.*

☞ La vocal tònica de la 1, 2, 3 i 6 persones de present és o oberta.

abast; abastos (o **abasts**)

m. **1.** Capacitat o possibilitat per a aconseguir, entendre, tocar o agafar alguna cosa. *El premi està al teu abast. Aquesta teoria científica no està a l'abast de tots. Deixa'm el diccionari a l'abast de la mà que no vull estar alçant-me contínuament.*

2. Distància fins a la qual pot arribar l'efecte d'una acció física. *L'abast d'una emissora de ràdio.*
3. donar abast Proveir de queviures. *Tenim suficients provisions per a donar abast a tota la població.*
4. donar l'abast Bastar, ser suficient. *La tasca és complicada, però entre tots donarem l'abast.*

☞ Eviteu el castellanisme "al canç".

abastar (Es conjuga com CANTAR)

v. **1. tr. i intr.** Arribar a entendre, a aconseguir, a tocar o a agafar (alguna cosa). *No abaste a entendre el problema que em plantejes. Han posat els llibres a l'últim estant i ara no els puc abastar. És tan alt, que abasta a tocar el sostre amb la mà.* **2. tr.** Abastir. *Han abastat d'aliments les zones inundades.*

☞ Eviteu el castellanisme "al cançar" per a l'accepció 1.

abastir (Es conjuga com SERVIR)

v. tr. Subministrar (provisions). *Després de la catàstrofe, les autoritats van abastir la població de productes de primera necessitat.*

abat; abats

m. Superior d'un monestir. *L'abat d'aquest monestir és un home molt just.*

abatre (Es conjuga com BATRE)

v. **1. tr.** Tirar, fer caure a terra, enderrocar. *Abate un ocell, un avió, un mur.* **2. tr.** Abaixar (una cosa que estava en posició vertical). *Abat el seient i estaràs més còmode.* **3. tr. i pron.** Fer perdre (a algú) la força física o moral. *Aquella desgràcia el va deixar molt abatut. És una persona que s'abat per qual-sevol dificultat.*

☞ Eviteu el castellanisme "abatir".

abdicar (Es conjuga com TANCAR)

v. tr. Renunciar (a alguna cosa que es posseeix). *El rei va abdicar la corona en favor del príncep hereu.*

abdomen; abdòmens

m. **1.** En els artròpodes, últim segment del cos. *L'abdomen d'un insecte és posterior al tòrax.* **2.** En l'organisme humà, part inferior del tronc compresa entre el tòrax i la pelvis, i que conté la major part dels òrgans de l'aparell digestiu i del reproductor. *L'estómac està en l'abdomen.*

abdominal; abdominals

adj. Relatiu a l'abdomen. *Realitza exercicis gím-nàstics per enfortir els músculs abdominals.*

abecedari; abecedaris

m. Alfabet. *Ja sap totes les lletres de l'abecedari.*

abella; abelles

f. Insecte volador amb fibló, de cos fosc i cobert de borro, que viu en eixams, on produeix mel i cera. *L'abella reina s'alimenta de gelea reial.*

☞ La vocal tònica és e tancada.

abellir (Es conjuga com SERVIR)

v. intr. Desitjar. *M'abelleix molt anar a la platja aquest estiu.*

abellot; abellots

m. Abella mascle.

☞ La vocal tònica és o oberta.

aberració; aberracions

f. Desviació respecte del que es considera lícit o normal. *La pràctica de la tortura és una aberració.*

abertzale; abertzales

[basc] *adj. i m. i f.* **1.** Dit del moviment polític i social partidari de la independència del País Basc, i també dels seus seguidors. *L'esquerra 'abertzale' ha convocat una manifestació.* **2.** Nacionalista radical.

abeurador; abeuradors

m. Lloc disposat per a abeurar-hi el bestiar. *A l'entrada del poble hi ha un abeurador.*

☞ La vocal tònica és o tancada.

☞ Eviteu el castellanisme "abrevadero".

abeurar (Es conjuga com CANTAR)

v. tr. Donar aigua en abundància (al bestiar). *El pastor abeurava el seu ramat.*

☞ La vocal tònica de la 1, 2, 3 i 6 persones de present és e tancada.

B

C

D

E

F

G

H

I

J

K

L

M

N

O

P

Q

R

S

T

U

V

W

X

Y

Z

abillar (Es conjuga com CANTAR)

v. tr. Adornar, especialment vestir (algú) luxosament. *Abillaren el príncep amb vestits de gala i joies esplèndides.*

abismal; abismals

adj. **1.** Relatiu a un abisme. *Hi ha una profunditat abismal en aquesta zona de l'oceà.* **2.** Semblant a un abisme. *Entre el que diu i el que fa hi ha una distància abismal.*

abisme; abismes

m. **1.** Profunditat molt gran. *Durant l'escalada vam estar a punt de caure a l'abisme.* **2.** Gran diferència, oposició. *Entre les nostres ideologies hi ha un abisme.*

abjecte, abjecta; abjectes

adj. Menyspreable, vil. *És l'ésser més abjecte i mesquí que he conegut mai.*

🗨️ La vocal tònica és e oberta.

abjurar (Es conjuga com CANTAR)

v. tr. i intr. Renegar d'una manera solemne, i especialment amb jurament (una creença o unes idees). *Enric VIII abjurà el catolicisme i es va declarar cap de l'església anglicana. Va abjurar del protestantisme.*

ablanir (Es conjuga com SERVIR)

v. **1.** tr. i pron. Fer que (una cosa) perda la duresa. *La calor ablaneix l'asfalt. Si vols que la cera s'ablanisca has de calfar-la.* **2.** tr. Suavitzar (el dolor, una pena, etc.). *Les visites dels néts ablanien la soledat de la iaia.* **3.** tr. Calmar, suavitzar (un estat d'intransigència o de violència). *Finalment, els nostres precés el van ablanir.*

ablució; ablucions

f. **1.** En algunes religions, acció de purificar-se per mitjà de l'aigua. *L'ablució és un ritu comú a moltes religions.* **2.** Acció de llavar-se. *Ja ha fet les seues ablucions.*

abnegació; abnegacions

f. Sacrifici voluntari i desinteressat de si mateix en favor dels altres. *Va cuidar els seus pares amb una abnegació admirable.*

abocador; abocadors

m. Lloc destinat a abocar-hi fem, enderroc, etc. *Als afores del poble hi ha l'abocador municipal.*

🗨️ La vocal tònica és o tancada.

🗨️ Eviteu el castellanisme "vertedero".

abocar (Es conjuga com TANCAR)

v. **1.** tr. Buidar (un recipient) decantant-lo o girant-lo cap per avall. *Aboca el gerro i l'omplirem amb aigua neta.* **2.** tr. Traslladar (el contingut d'un recipient) a un altre. *Aboca'm més xocolate a la tassa.*

3. pron. Dedicar-se completament a una cosa. *S'ha abocat a la realització del projecte.* **4.** pron. Traure la part superior del cos per una obertura inclinant-lo cap avall. *No t'aboques tant a la finestra que cauràs!*

🗨️ La vocal tònica de la 1, 2, 3 i 6 persones de present és o tancada.

abolicionisme; abolicionismes

m. Doctrina que propugna la desaparició d'una llei, d'un costum, especialment de l'esclavitud. *En la Guerra de Secesió dels Estats Units, els confederats eren contraris a l'abolicionisme.*

abolir (Es conjuga com SERVIR)

v. tr. Anullar (un costum, una llei, una institució, etc.). *Abolir la pena de mort. Abolir un decret.*

abominable; abominables

adj. Que causa horror, que és molt roí. *Les guerres són abominables.*

abonament; abonaments

m. **1.** Document que acredita el dret a usar un servici o gaudir d'alguna cosa per un temps determinat mitjançant el pagament d'una quantitat estipulada. *M'han regalat un abonament per a la pròxima temporada de teatre. Si viatges sovint amb autobús, és millor que compres un abonament.* **2.** Pagament. *No s'ha de demorar l'abonament dels deutes.*

🗨️ La vocal tònica és e tancada.

🗨️ Eviteu el castellanisme "abono".

abonar (Es conjuga com CANTAR)

v. tr. Pagar (el preu que es demana per una cosa, un servici, etc.). *Hui no porte diners, demà t'abonaré el que he comprat.*

🗨️ La vocal tònica de la 1, 2, 3 i 6 persones de present és o tancada.

🗨️ Pateu atenció a no confondre *abonar* amb *adobar*.

abonyegar (Es conjuga com PAGAR)

v. tr. i pron. Fer bonys (a una cosa). *Va topar contra un arbre i abonyegà tot el cotxe. M'ha caigut l'olla a terra i s'ha abonyegat una miqueta.*

🗨️ La vocal tònica de la 1, 2, 3 i 6 persones de present és e tancada.

🗨️ Eviteu el castellanisme "abonyar".

abordar (Es conjuga com CANTAR)

v. **1.** tr. i pron. Acostar-se (una embarcació a una altra), especialment fins a tocar-se o topar, de manera fortuïta o amb la finalitat d'atacar-la. *El vaixell pirata va abordar la nau. Els dos vaixells s'abordaren a causa de la tempesta.* **2.** tr. Emprendre. *Abordar un tema, un assumpte, una tasca.* **3.** intr. Referit a una embarcació, atracar. *Després de moltes peripècies, al final aconseguirem abordar en una illa deserta.*

🗨️ La vocal tònica de la 1, 2, 3 i 6 persones de present és o tancada.

abordatge; abordatges

m. Acció d'abordar, especialment una nau a una

altra d'una manera hostil. *El capità de la nau no va poder evitar l'abordatge de la nau enemiga.*

aborigen; aborígens

1. *adj.* Natural del lloc on viu. *Les tribus aborígens del Canadà.* **2.** *m.* Per contraposició als qui s'hi establiren després, primitius pobladors d'un lloc. *Els aborígens de l'Àfrica del Nord són els barbarescos.*

aborronar (Es conjuga com CANTAR)

v. tr. i pron. Posar els pèls de punta, fer posar la pell de gallina, per efecte del fred, de la febre, de l'emoció, de la por, etc. *L'escena de l'assassinat va aborronar tot el cine. Sempre que escolte aquesta cançó m'aborrone.*

🗨️ La vocal tònica de la 1, 2, 3 i 6 persones de present és *o* tancada.

abraçadora; abraçadores

f. Peça en forma d'anella amb què s'estreny alguna cosa a fi de subjectar-la. *Ens cal una abraçadora per a fixar la mànega a l'aixeta.*

🗨️ La vocal tònica és *o* tancada.

👉 Eviteu el castellanisme "abraçadera".

abraçar (Es conjuga com COMENÇAR)

v. 1. tr. i pron. Estrènyer (algú o alguna cosa) amb els braços. *L'arbre era tan gros que no podia abraçar-lo. Els enamorats s'abraçaren tendrament.* **2. tr.** Entregar-se, adherir-se (a alguna cosa), especialment a una religió, una creença, una doctrina. *Al final de la seua vida abraçà el catolicisme.* **3. tr.** Incloure totalment. *Aquests dos volums abraçen tota l'obra poètica de l'autor.* **4. tr.** Abastar totalment amb la vista o el pensament. *Des de dalt del turó abraçàvem tota la vall.*

👉 Eviteu el castellanisme "abarcar" per a les accepcions 3 i 4.

abrandar (Es conjuga com CANTAR)

v. tr. 1. Encendre (una cosa). *Durant la tempesta, un llamp abrandà el bosc.* **2.** Fer créixer (el foc, l'incendi, etc.). *Quan pensàvem que el foc ja estava controlat, el vent abrandà l'incendi.* **3.** Inflamar, apassionar (una persona o un grup). *L'olor abrandà la multitud.*

abrasar (Es conjuga com CANTAR)

v. tr. 1. Cremar (una cosa) fins a reduir-la a brases. *L'incendi ha abrasat mil hectàrees de bosc.* **2.** Fer sentir una calor intensa. *Haguérem de protegir-nos a l'ombra perquè feia un sol que abrasava.*

abreujar (Es conjuga com MENJAR)

v. tr. Abreviar. *El teu treball està molt bé, però convingria que l'abreujares una miqueta.*

🗨️ La vocal tònica de la 1, 2, 3 i 6 persones de present és *e* tancada.

abreviar (Es conjuga com CANVIAR)

v. tr. Reduir la duració o l'extensió (d'alguna cosa). *Hauries d'abreviar el teu discurs, perquè si no cansaràs l'auditori.*

🗨️ En la 1, 2, 3 i 6 persones de present, la vocal tònica és la *i*.

abreviatura; abreviatures

f. Representació abreujada d'una paraula per mitjà d'una o d'algunes de les lletres que la formen. *L'abreviatura de 'número' és 'nùm.'*

abric; abrics

m. 1. Cosa que abriga, especialment peça de vestir llarga i amb mànegues que es posa damunt de les altres i que s'usa per a protegir-se del fred. *Porta roba de poc abric. A l'hivern ens posem els abrics.* **2.** Lloc resguardat de les inclemències del temps. *Els excursionistes buscaren un abric natural per protegir-se de la pluja.*

abrigar (Es conjuga com PAGAR)

v. tr. i pron. Protegir del fred. *Abriga bé els xiquets, que fa un vent molt fred. Si no t'abrigues més et refredaràs.*

abril; abrils

m. Quart mes de l'any. *El mes d'abril té trenta dies.*

abrillantar (Es conjuga com CANTAR)

v. tr. Fer tornar brillant (una cosa). *Per a abrillantar la plata amera un drap amb aquest producte i frega insistentment.*

abrivar (Es conjuga com CANTAR)

v. 1. tr. Llançar amb impetuositat contra alguna cosa. *Van abrivar els gossos contra l'intrús.* **2. tr.** Excitar l'ànim (d'una persona o d'un grup). *Les paraules del líder abrivaren els seus seguidors.* **3. pron.** Llançar-se apassionadament a fer alguna cosa. *Tots s'abrivaren a acabar la faena que els havien encomanat.*

abrogar (Es conjuga com PAGAR)

v. tr. Anul·lar (una disposició legal). *Abrogar una llei, un decret, una orde.*

🗨️ La vocal tònica de la 1, 2, 3 i 6 persones de present és *o* tancada.

abrupte, abrupta; abruptes

adj. Dit especialment d'un terreny escarpat, de difícil accés. *Per a arribar al llac haguérem de recórrer un camí molt abrupte.*

abscess; abscessos

m. Acumulació localitzada de pus en un teixit orgànic. *L'han operat d'un abscess.*

abscissa; abscisses

f. En matemàtiques, línia horitzontal o primera de les dues coordenades que determinen la posició d'un punt en un pla. *L'abscissa es representa amb la lletra 'x'.*

absència; absències

f. **1.** Fet de trobar-se absent. *Va tornar tan de pressa que ningú no va notar la seua absència.* **2.** Falta d'alguna cosa. *L'absència de recursos econòmics determinà que no poguera continuar estudiant.* **3.** Temps durant el qual algú es troba absent. *Durant la teua absència han passat moltes coses.*

‡ Eviteu el castellanisme "ausència".

absent; absents

1. adj. i m. i f. No present en un lloc. *El meu cap ara està absent, però si em diu el que vol és possible que el pugui atendre. I ara brindarem pels absents!* **2.** adj. Sense prestar atenció al que passa al seu voltant. *Durant la reunió no va dir ni una paraula, pareixia absent.*

🗨 La vocal tònica és e tancada.

‡ Eviteu el castellanisme "ausent".

absenta; absentes

f. Beguda alcohòlica elaborada bàsicament a partir de les fulles del donzell. *L'absenta és una beguda molt forta.*

🗨 La vocal tònica és e tancada.

absentar (Es conjuga com CANTAR)

v. tr. i pron. Allunyar, separar. *El van absentar del poble. S'absentà de la ciutat durant una llarga temporada.*

🗨 La vocal tònica de la 1, 2, 3 i 6 persones de present és e tancada.

‡ Eviteu el castellanisme "ausentar".

absentisme; absentismes

m. Falta d'assistència habitual, especialment al lloc de treball. *L'absentisme laboral és un problema social molt preocupant.*

absis

m. En una església, part voltada i semicircular adossada a la nau que sobreix de la façana posterior. *L'absis és un element arquitectònic propi de les esglésies gòtiques.*

‡ Eviteu el castellanisme "àbside".

absoldre (Es conjuga com RESOLDRE)

v. tr. **1.** Alliberar (algú) d'una pena, d'una obligació, d'un deure. *El jutge va absoldre l'acusat per falta de proves.* **2.** Perdonar els pecats (a algú). *El sacerdot el va absoldre de tots els seus pecats.*

🗨 La vocal tònica és o oberta.

absolut, absoluta; absoluts, absolutes

adj. Sense cap limitació ni excepció. *M'ha demostrat una confiança absoluta.*

absolutisme; absolutismes

m. Sistema polític en què el governant posseeix tots els poders de l'estat sense cap restricció. *El regnat de Lluís XIV de França és un exemple de l'absolutisme com a forma de govern.*

absorbent; absorbents

adj. Que absorbeix. *Aquesta baieta és molt absorbent.*

🗨 La vocal tònica és e tancada.

absorbir (Es conjuga com SERVIR)

v. tr. **1.** Fer penetrar i retindre, un cos, dins seu (alguna cosa). *L'organisme absorbeix molt bé aquest medicament.* **2.** Consumir (alguna cosa) com engolint-la. *Aquell projecte va absorbir tot el nostre temps lliure.* **3.** Atraure l'atenció (d'algú) completament. *La feina l'absorbeix.*

absort, absorta; absorts, absortes

adj. **1.** Embadalit, extasiat, davant d'una cosa excepcional. *Es va quedar absorta davant de tanta bellesa.* **2.** Totalment concentrat en una activitat. *Estava tan absort en la lectura de la novel·la que ni em va sentir arribar.*

🗨 La vocal tònica és o oberta.

abstemi, abstèmia; abstemis, abstèmies

adj. i m. i f. Que no pren mai begudes alcohòliques. *Des que va estar malalt de l'estómac, s'ha fet abstemi.*

abstenció; abstencions

f. Acció d'abstindre's, especialment no exercir el dret de vot. *En la votació de l'assemblea, hi van haver tres abstencions.*

abstenir-se (Es conjuga com MANTINDRE)

v. pron. Abstindre's.

abstindre's (Es conjuga com MANTINDRE)

v. pron. Renunciar a fer o a prendre alguna cosa. *En les últimes eleccions s'abstingué de votar. Hi ha persones que els divendres s'abstenen de menjar carn per raons religioses.*

abstinència; abstinències

f. Acció d'abstindre's. *Aquell monjo practica l'abstinència i la meditació.*

abstracte, abstracta; abstractes

adj. Que no es pot tocar ni veure, no concret. *L'alegria és un concepte abstracte, no es pot veure ni mesurar. L'art abstracte representa els objectes d'una manera diferent de com els veiem.*

abraure (Es conjuga com TRAURE)

v. **1.** tr. Separar (una qualitat o una part d'una cosa) del tot per mitjà del pensament per a considerar-la d'una manera aïllada. *Abraure les idees*

B

C

D

E

F

G

H

I

J

K

L

M

N

O

P

Q

R

S

T

U

V

W

X

Y

Z

essencials d'un assaig. **2.** *pron.* Aïllar-se completament de l'exterior per a concentrar-se en allò que es té al pensament. *Quan es posa a llegir s'abstrau completament i no atén a res.*

abstrús, abstrusa; abstrusos, abstruses

adj. Dificil d'entendre. *Fa uns raonaments tan abstrusos que a vegades no el comprenc.*

absurd, absurda; absurds, absurdes

adj. Que va en contra de la raó o del sentit comú. *Defugir el problema és una actitud absurda: val més que tractes de resoldre'l.*

abúlia; abúlies

f. Falta de voluntat. *Els amics l'instaven a abandonar la seua abúlia, però ell continuava sense tindre ganes de fer res.*

abundància; abundàncies

f. **1.** Gran quantitat d'alguna cosa. *Quina abundància de menjar!* **2.** Prosperitat, bona situació econòmica. *Des que els tocà la loteria viuen en l'abundància.*

abundant; abundants

adj. Que té en abundància. *Al pantà, l'aigua és abundant.*

abús; abusos

m. Acció d'abusar. *Ha comés un abús de poder.*

abusar (Es conjuga com CANTAR)

v. intr. **1.** Usar d'una manera indeguda o excessiva. *No convé abusar de la beguda.* **2.** Aprofitar-se excessivament d'algú o d'alguna cosa. *Has abusat de la meua debilitat.*

abusiu, abusiva; abusius, abusives

adj. Que constitueix un abús. *El preu de l'oli és abusiu.*

acabalar (Es conjuga com CANTAR)

v. tr. Reunir (riqueses, cabals). *Va acabar una immensa fortuna jugant a la borsa.*

✎ Eviteu el castellanisme "acaudalar".

acaballes

f. pl. Últims moments d'alguna cosa. *Quan vam arribar, l'espectacle ja estava a les acaballes. Quan va arribar el metge, el ferit ja estava a les acaballes.*

acabar (Es conjuga com CANTAR)

v. **1.** *tr.* Posar fi (a una cosa començada). *Enguany acabarà la carrera.* **2.** *tr. i pron.* Consumir completament (una cosa). *Aquest negoci acabarà les nostres reserves de diners. Ja t'has acabat la cervesa?* **3.** *intr. i pron.* Arribar, algú o alguna cosa, a la seua fi. *Pensava que la pel·lícula acabaria més prompte. És que això no s'acabarà mai!* **4.** *en*

acabant loc. adv. Després. *En acabant de sopar prendrem cafè.*

acabdillar (Es conjuga com CANTAR)

v. tr. Manar o guiar com a cap o cabdill. *Napoleó acabdillava l'exèrcit francès.*

✎ Eviteu el castellanisme "acaudillar".

acaçar (Es conjuga com COMENÇAR)

v. tr. Perseguir amb insistència (algú). *La policia va desplegar tots els seus recursos per acaçar els assassins.*

acàcia; acàcies

f. **1.** Arbre de fulles compostes, flors blanques i oloroses i fruits en baina que a vegades presenta espines a les branques. *Les acàcies es cultiven molt sovint amb fins ornamentals.* **2.** Fusta d'aquest arbre. *L'acàcia és molt dura.*

acadèmia; acadèmies

f. **1.** Societat o agrupació científica, artística o literària dedicada a l'estudi i la difusió de la ciència, l'art o les lletres. *Reial Acadèmia de la Història.* **2.** Centre on s'imparteixen ensenyaments artístics o tècnics. *Acadèmia de pintura. Acadèmia de mecanografia.*

acalorar-se (Es conjuga com CANTAR)

v. pron. **1.** Sufocar-se per excés de sol, d'exercici físic, etc. *Has de practicar la gimnàstica amb moderació, sense acalorar-te.* **2.** Excitar-se en una discussió. *No t'acalores tant i parla amb tranquil·litat.*

✎ La vocal tònica de la 1, 2, 3 i 6 persones de present és o tancada.

acampada; acampades

f. Fet d'acampar a l'aire lliure. *Preparem una acampada per a aquest cap de setmana.*

acampar (Es conjuga com CANTAR)

v. tr., intr. i pron. Instalar-se en un despoblat d'una manera provisional. *El general acampà les seues tropes prop del camp de batalla. Els beduïns van acampar en un oasi.*

acant; acants

m. **1.** Planta herbàcia perenne de fulles llargues, arrissades i espinoses i flors blanques. **2.** Tipus de decoració arquitectònica que imita la fulla d'acant. *El capitell corinti està decorat amb fulles d'acant.*

acaparar (Es conjuga com CANTAR)

v. tr. **1.** Adquirir i retindre (d'una mercaderia) una gran quantitat per provocar-ne l'escassetat i vendre-la més cara. *Els preus de l'ameïlla han pujat tant perquè alguns intermediaris han acaparat tota la collita.* **2.** Apropiar-se (alguna cosa) en detriment dels altres. *Acapara l'ordinador i no em deixa*

B
C
D
E
F
G
H
I
J
K
L
M
N
O
P
Q
R
S
T
U
V
W
X
Y
Z

treballar. **3.** Absorbir totalment (l'atenció o l'interès). *El cap de l'oposició va acaparar l'atenció de tots els periodistes amb les seues declaracions.*

àcar; àcars

m. Aràcnid molt xicotet, generalment paràsit i transmissor de certes malalties. *La sarna és transmesa per un àcar.*

acarar (Es conjuga com CANTAR)

v. tr. 1. Confrontar (dues o més persones) per comparar les seues afirmacions a fi d'establir la veritat d'un fet. *Van acarar el sospitós amb els testimonis. 2.* Comparar (dos o més documents). *Van acarar la còpia amb el document original.*

acariciar (Es conjuga com CANVIAR)

v. tr. Fer carícies. *Li acariciava els cabells.*
☞ En la 1, 2, 3 i 6 persones de present, la vocal tònica és l'última *i*.

acaronar (Es conjuga com CANTAR)

v. tr. 1. Acostar (algú) cap a si afectuosament, com per a donar-li protecció. *La mare acaronava el seu fill. 2.* Acariciar. *Els dos amants s'acaronaven tendrament en un banc del parc.*
☞ La vocal tònica de la 1, 2, 3 i 6 persones de present és *o* tancada.

acatar (Es conjuga com CANTAR)

v. tr. Expressar respecte i obediència. *Els jugadors van acatar la decisió de l'àrbitre.*

acatxar (Es conjuga com CANTAR)

v. 1. tr. Abaixar (el cap) fins que la barba toque el pit. *Acatxà el cap i se n'anà tot enfadat. 2. pron.* Inclinar el cos cap avall doblegant la cintura. *Acatxa't i arreplega el que has tirat!*

accedir (Es conjuga com SERVIR)

v. intr. 1. Tindre accés, entrar. *No van poder accedir a les estances privades del palau. 2.* Donar consentiment (a alguna cosa). *No van accedir a les nostres peticions.*

accelerador; acceleradors

m. Mecanisme que permet accelerar la velocitat d'un motor. *L'accelerador del cotxe s'ha avariat.*
☞ La vocal tònica és *o* tancada.
☞ Eviteu el castellanisme "acelerador".

accelerar (Es conjuga com CANTAR)

v. 1. tr. i pron. Fer més ràpid. *Cal accelerar la construcció del nou hospital. 2. intr.* Augmentar (la velocitat d'un vehicle) accionant l'accelerador. *Accelera i avançarem el camió.*
☞ La vocal tònica de la 1, 2, 3 i 6 persones de present és *e* tancada.
☞ Eviteu el castellanisme "acelerar".

accent; accents

m. 1. Pronunciació destacada d'una síl·laba que es distingeix de la resta per la major intensitat, duració

o elevació de la veu amb què s'emet. *Les paraules agudes porten l'accent en l'última síl·laba. 2.* Manera de pronunciar característica dels habitants d'un lloc. *Té accent andalús. 3. accent gràfic* Signe amb què es marca la vocal de la síl·laba tònica segons les normes ortogràfiques de cada llengua. *En valencià hi ha dos tipus d'accent gràfic, l'agut i el greu.*

- ☞ La vocal tònica és *e* tancada.
- ☞ Eviteu el castellanisme "acent".

TIPUS D'ACCENTS	
agut	e tancada: <i>església, seré.</i>
	i: <i>límit, aní.</i>
	o tancada: <i>fórmula, organització.</i>
greu	u: <i>túnel, algú.</i>
	a: <i>àries, pantà.</i>
	e oberta: <i>paciència, fèrtil.</i>
	o oberta: <i>pròsper, això.</i>

accentuació; accentuacions

f. Acció i efecte d'accentuar. *El professor li ha dit que si no se sap les regles d'accentuació s'estudie el quadre que hi ha a continuació.*
☞ Eviteu el castellanisme "acentuació".

REGLES D'ACCENTUACIÓ	
paraules agudes	S'accentuen les paraules acabades en -a, -e, -i, -o, -u, -as, -es, -is, -os, -us, -en, -in: <i>illu<i>s</i>ió, revés, amén.</i>
paraules planes	S'accentuen quan no acaben en cap de les terminacions de la cella anterior: <i>fàcil, telèfon.</i>
paraules esdrúixoles	S'accentuen totes: <i>fórmula, paciència.</i>

accentuar (Es conjuga com EVACUAR)

v. 1. tr. Pronunciar amb accent (una síl·laba, una vocal). *No has accentuat bé la paraula 'estudia'.*
2. tr. i pron. Remarcar, intensificar (alguna cosa). *Aquesta llum accentua els colors del quadre. Amb el pas dels anys se li anaren accentuant les manies. 3. tr.* Escriure un accent gràfic (sobre una lletra). *No has accentuat la 'e' de la paraula 'rèptil'.*
☞ Eviteu el castellanisme "acentuar".

accepció; acepcions

f. Cada un dels significats que té una paraula segons els contextos en què s'utilitza. *En aquest diccionari el mot 'accedir' té dues acepcions.*

☞ Eviteu el castellanisme "accepció".

acceptable; acceptables

adj. Que es pot acceptar. *La teua redacció és acceptable, però la podries millorar.*

☞ Eviteu el castellanisme "acceptable".

acceptar (Es conjuga com CANTAR)

v. tr. **1.** Rebre algú (alguna cosa que se li ofereix). *Acceptaré les teues disculpes.* **2.** Admetre com a bona, com a certa, (alguna cosa). *Els cercles científics no accepten els seus mètodes.*

☞ La vocal tònica de la 1, 2, 3 i 6 persones de present és *e* tancada.

☞ Eviteu el castellanisme "acceptar".

acces; accessos

m. **1.** Arribada fins a un lloc. *Aquesta porta dona accés al menjador.* **2.** Lloc per on s'entra. *Els accessos a les pistes d'esquí estaven tancats.* **3.** Possibilitat d'arribar (a alguna cosa o a alguna persona). *Només ell té accés a aquesta informació.* **4.** Aparició o augment sobtats d'alguna cosa (febra, ràbia, etc.). *El malalt va tindre un accés de tos.*

accessible; accessibles

adj. **1.** Dit del lloc on es pot arribar. *El vessant nord és la part més accessible de la muntanya.* **2.** Dit d'una persona que deixa arribar fins a ella alguna cosa. *Es molt accessible al desànim. El ministre és una persona molt accessible.* **3.** Que es pot entendre fàcilment. *Un manual d'informàtica accessible a qualsevol persona.*

☞ Pateu atenció a no confondre *accessible* amb *assequible*.

acèssit; accèssits

m. En un certamen, recompensa inferior al premi. *Va presentar una novella al concurs, i li van concedir un accèssit.*

accessori¹; accessòria; accessoris, accessòries

adj. Dit de la cosa secundària, que acompanya la principal. *Hem de centrar-nos en l'essència del problema i defugir les qüestions accessòries.*

accessori²; accessoris

m. Objecte auxiliar o d'adornament. *Els accessoris d'aquest cotxe són de primera qualitat.*

☞ La vocal tònica és *o* oberta.

accident; accidents

m. **1.** Fet inesperat del qual resulta un dany involuntari per a una persona o una cosa. *Va tindre un accident de cotxe i es trencà una cama.* **2. accident geogràfic** Element que configura el relleu d'un terreny. *Els caps i els golfes són accidents geogràfics.*

☞ La vocal tònica és *e* tancada.

acció; accions

f. **1.** Efecte o influència que exerceix una cosa sobre una altra. *L'acció de les drogues sobre l'organisme. L'acció contaminant dels residus nuclears.* **2.** Acte, conducta habitual. *Si volem acabar prompte, hem de posar-nos en acció. Has fet una mala acció. Tu no ets un home d'acció.* **3.** En una obra literària, conjunt d'esdeveniments que en constitueixen l'argument. *L'acció de la novella es desenvolupa a Venècia.* **4.** En economia, cada una de les parts en què es divideix el capital d'una empresa. *M'han aconsellat que compre accions.*

accionar (Es conjuga com CANTAR)

v. tr. Posar en marxa (un mecanisme), fer que funcione. *Aquests botons accionen els fars antiboira.*

☞ La vocal tònica de la 1, 2, 3 i 6 persones de present és *o* tancada.

accionista; accionistes

m. i f. Persona que posseeix una o més accions d'una empresa. *S'ha convocat una junta general d'accionistes.*

acèfal, acèfala; acèfals, acèfales

adj. Que no té cap. *L'ostra és un mollusc acèfal.*

acer; acers

m. Aliatge de ferro i de carboni d'una gran duresa i elasticitat. *Un ganivet d'acer inoxidable.*

☞ La vocal tònica és *e* tancada.

acerb, acerba; acerbs, acerbes

adj. **1.** Que resulta aspre al paladar. *Quan no està prou madura, la pinya té un gust acerb.* **2.** Cruel, dur. *Encara que s'havia equivocat, no mereixia unes crítiques tan acerbes.*

☞ La vocal tònica és *e* tancada.

acèrrim, acèrrima; acèrrims, acèrrimes

adj. Molt ferm, tenaç. *Des que deixaren de fumar són enemics acèrrims del tabac.*

acetona; acetones

f. Líquid incolor, inflamable i d'olor forta que s'usa en la indústria com a dissolvent i que també pot generar-se a l'organisme humà com a conseqüència de certs trastorns de la nutrició. *L'acetona s'usa per a llevar-se l'esmail de les ungles.*

☞ La vocal tònica és *o* tancada.

ací

adv. **1.** Expressa el lloc on està qui parla. *A la tornada no passarem per ací.* **2.** Expressa el moment present. *D'ací a unes hores ens diran els resultats de les anàlisis.*

àcid¹, àcida; àcids, àcides

adj. Que té un gust semblant al del vinagre o al de la llima. *Aquestes prunes estan massa àcides per al meu gust.*

B

C

D

E

F

G

H

I

J

K

L

M

N

O

P

Q

R

S

T

U

V

W

X

Y

Z

àcid²; àcids

m. En química, cos compost que conté hidrogen. *Àcid sulfúric. Àcid clorhídric.*

acidesa; acideses

f. Qualitat d'àcid. *No suporta l'acidesa de la llima.*

🗨️ La vocal tònica és e tancada.

aclamació; aclamacions

f. Crits d'entusiasme d'una multitud. *El públic va rebre el cantant amb aclamacions.*

aclamar (Es conjuga com CANTAR)

v. tr. Acollir (algú) amb aclamacions. *Els espectadors aclamaren el seu equip.*

aclaparar (Es conjuga com CANTAR)

v. tr. **1.** Doblegar, fer flaquejar, sota una gran càrrega. *El sac que duia l'aclaparava. Els deutes l'aclaparen.* **2.** Deixar (algú) sense forces, debilitar. *La malaltia de son pare l'ha aclaparat.*

aclariment; aclariments

m. **1.** Acció d'aclarir. **2.** Explicació que aclareix alguna cosa. *El professor va fer diversos aclariments sobre el tema.*

🗨️ La vocal tònica és e tancada.

🗨️ Eviteu el castellanisme "aclaració".

aclarir (Es conjuga com SERVIR)

v. 1. tr. i pron. Fer més clar, menys pujat de color. *Aquest producte aclareix els cabells. Ja no es veuen aquells nivells tan negres; el cel s'ha aclarit.* **2. tr.** Fer més entenedor. *Teniem alguns dubtes, però el professor ens els va aclarir.* **3. tr.** Fer menys espés. *Convindria aclarir la salsa.*

🗨️ Eviteu el castellanisme "aclarar".

aclimatar (Es conjuga com CANTAR)

v. tr. i pron. Adaptar a un nou clima o a unes condicions ambientals diferents de les originàries. *Han aconseguit aclimatar moltes plantes tropicals. No s'aclimata a aquest país tan humit.*

aclucar (Es conjuga com TANCAR)

v. 1. tr. i pron. Tancar (els ulls). *Acluca els ulls i veuràs quina sorpresa. Tinc tanta son, que se m'aclucuen els ulls.* **2. no poder aclucar l'ull** No poder dormir. *Esta nit no he pogut aclucar l'ull.*

acne; acnes

f. Malaltia de la pell caracteritzada per la formació de grans i barbs. *L'acne és una afecció freqüent en l'adolescència.*

🗨️ Pateu atenció que la vocal tònica és la a i que és de gènere femení.

açò

pron. Expressa proximitat en l'espai o en el temps respecte a la persona que parla. *T'he dit moltes vegades que agarrares açò.*

acoblar (Es conjuga com CANTAR)

v. tr. Unir (dues peces) de manera que queden perfectament ajustades. *Abans de posar-la en funcionament, cal acoblar totes les peces de la màquina.*

🗨️ La vocal tònica de la 1, 2, 3 i 6 persones de present és o tancada.

🗨️ Eviteu el castellanisme "acoplar".

acòlit, acòlita; acòlits, acòlites

m. i f. **1.** Escolà que serveix l'altar. *Feia d'acòlit a la seua parròquia.* **2.** Ajudant, seguidor. *El conseller sempre anava envoltat dels seus acòlits.*

acollida; acollides

f. Acció d'acollir. *Li donaren una càrida acollida.*

acollidor, acollidora; acollidors, acollidores

adj. **1.** Que acull. *Ens ha rebut amb unes paraules molt acollidores.* **2.** Dit d'un lloc agradable i còmode. *La nostra casa és molt acollidora.*

🗨️ La vocal tònica és o tancada.

acolliment; acolliments

m. Acollida.

🗨️ La vocal tònica és e tancada.

acollir (Es conjuga com COLLIR)

v. tr. **1.** Rebre (algú), especialment admetre'l a la pròpia casa, donar-li empara. *El van acollir d'una manera molt freda. Van acollir un orfe.* **2.** Prendre (alguna cosa) d'una manera determinada. *Van acollir la notícia amb aplaudiments.*

acollonar (Es conjuga com CANTAR)

v. tr. i pron. [pop.] Acovardir. *El pinxo va acollonar el nostre amic. A l'hora de la veritat es va acollonar.*

🗨️ La vocal tònica de la 1, 2, 3 i 6 persones de present és o tancada.

acolorir (Es conjuga com SERVIR)

v. tr. Donar color (a alguna cosa). *Quan acabes de fer el dibuix, l'has d'acolorir.*

acoltellar (Es conjuga com CANTAR)

v. tr. Donar coltellades (a algú o alguna cosa). *L'assassi va acoltellar la víctima repetidament.*

🗨️ La vocal tònica de la 1, 2, 3 i 6 persones de present és e tancada.

acomboiar (Es conjuga com DESMAIAR)

v. 1. a. pron. Unir-se a altres per a participar en alguna activitat festiva. *S'han comboiat per a anar al cine.* **b. tr.** Involucrar (altres persones) en una activitat festiva. *No l'acomboies per a eixir, que ha d'estudiar.* **2. tr.** Acompanyar d'un lloc a un altre (algú o alguna cosa) per donar-li protecció. *Sempre van comboiant la seua germana menuda.*

🗨️ La vocal tònica de la 1, 2, 3 i 6 persones de present és o oberta.

acomiadament; acomiadaments

m. Acció i efecte d'acomiar. *Quan se n'anà a un altre país li feren un acomiadament molt emotiu.*

🗨️ La vocal tònica és e tancada.

acomiar (Es conjuga com CANTAR)

v. 1. *tr.* i *pron.* Dir adéu. *Tota la família va anar a acomiar-lo a l'aeroport. S'acomia de nosaltres abans d'anar-se'n de vacances.* 2. *tr.* Rescindir (a algú) un contracte laboral. *A causa de la forta crisi econòmica han acomiatat molts treballadors.*

acomodador, acomodadora; acomodadors, acomodadores

1. *adj.* Que acomoda. 2. *m.* i *f.* Als teatres, cines, etc., persona que s'ocupa professionalment d'indicar als assistents els seients que han d'ocupar. *Treballa d'acomodadora en un cine de barri.*

📖 La vocal tònica és o tancada.

acomodar (Es conjuga com CANTAR)

v. 1. *tr.* i *pron.* Adaptar (algú o alguna cosa) a una altra. *Hem d'acomodar la lletra a la música. Has d'acomodar-te a la nova situació.* 2. *tr.* Posar (algú o alguna cosa) en el lloc convenient, còmodament. *Va acomodar el malalt al llit.*

📖 La vocal tònica de la 1, 2, 3 i 6 persones de present és o oberta.

acomodat, acomodada; acomodats, acomodades

adj. Que té una bona situació econòmica. *Venia d'una família acomodada.*

acompanyament; acompanyaments

m. 1. Acció d'acompanyar. 2. Allò que acompanya. *Demana'm un bistec de vedella, i d'acompanyament, creïlles fregides.* 3. Conjunt de persones que acompanyen algú. *De camí al cementeri els familiars encapçalaven l'acompanyament.* 4. En música, conjunt de veus o d'instruments que donen suport a la melodia principal. *El cor va cantar sense cap acompanyament instrumental.*

📖 La vocal tònica és e tancada.

acompanyar (Es conjuga com CANTAR)

v. *tr.* 1. Ajustar-se (amb algú) per a fer el mateix que ell fa, especialment per a anar al mateix lloc. *Acompanya'm a comprar unes coses.* 2. Escortar o guiar (algú). *Com que ja era tard, m'acompanyaren a casa.* 3. Adjuntar una cosa a una altra (considerada com la principal). *Cal acompanyar la instància amb la documentació que s'indica en l'annex.*

acomplir (Es conjuga com SERVIR)

v. 1. *tr.* Dur a terme. *No hem pogut complir la missió que se'ns havia encomanat.* 2. *pron.* Ocórrer. *S'han complert els teus pronòstics.*

👉 Pareu atenció a no confondre *acomplir* amb *complir*.

acompte; acomptes

m. Part que es paga a compte d'una quantitat que s'ha de pagar. *Han deixat un acompte de deu euros i demà vindran a pagar la resta.*

📖 La vocal tònica és o tancada.

aconseguir (Es conjuga com SERVIR)

v. *tr.* Arribar a fer, a obtenir, (allò que un vol, que

un desitja). *Si t'ho proposes de veritat, aconseguiràs tot el que desitges.*

📖 Eviteu el castellanisme "conseguir".

aconsellable; aconsellables

adj. Que es pot aconsellar. *No és aconsellable que isques de casa amb l'aigua que està caient.*

aconsellar (Es conjuga com CANTAR)

v. *tr.* Indicar a algú (el que ha de fer). *M'han aconsellat que no compre un cotxe de segona mà.*

📖 La vocal tònica de la 1, 2, 3 i 6 persones de present és e tancada.

acontentar (Es conjuga com CANTAR)

v. *tr.* i *pron.* Satisfereix (algú) o donar-se per satisfet. *Per molt que ho intentes no podràs aconseguir tots. No s'accontenta amb res.*

📖 La vocal tònica de la 1, 2, 3 i 6 persones de present és e tancada.

📖 Eviteu el castellanisme "contentar".

acoquinar (Es conjuga com CANTAR)

v. *tr.* i *pron.* [pop.] Acovardir. *Començaren a posar-li pegues, i entre tots el van acoquinar. És molt covard; s'acoquina de seguida.*

acord; acords

m. 1. Unitat, de dues o més persones, en la manera de pensar, de sentir, d'obrar. *No estic d'acord amb la teua versió dels fets.* 2. Resolució presa en comú per dues o més persones o entitats. *Els sindicats i la patronal van arribar a un acord.* 3. En música, conjunt de notes combinades harmònicament i que es produeixen al mateix temps. *Està aprenent a tocar la guitarra i ja sap posar alguns acords.*

📖 La vocal tònica és o oberta.

acordar (Es conjuga com CANTAR)

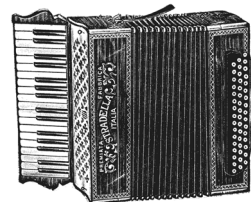
v. *tr.* Prendre una decisió de comú acord. *El Congrés ha acordat la creació d'una comissió investigadora.*

📖 La vocal tònica de la 1, 2, 3 i 6 persones de present és o oberta.

acordió; acordions

m. Instrument de vent proveït de teclat i d'unes llengüetes que vibren amb el corrent d'aire que produeix una manxa que s'acciona amb el braç. *L'acordió és un instrument típic de música popular argentina.*

📖 Eviteu el castellanisme "acordeó".

acordonar (Es conjuga com CANTAR)

v. *tr.* Posar cordó per a incomunicar un lloc o

impedir-hi l'accés. *La policia acordonà la zona en previsió de possibles afoaments.*

🔊 La vocal tònica de la 1, 2, 3 i 6 persones de present és o tancada.

acorralar (Es conjuga com CANTAR)

v. tr. Tancar dins d'uns límits de manera que no hi haja possibilitat d'escapar. *La policia acorralà els delinqüents en un carrer sense eixida.*

acostar (Es conjuga com CANTAR)

v. tr. i pron. Posar més prop, aproximar. *Acosta la butaca al foc. Ja s'acosta Nadal.*

🔊 La vocal tònica de la 1, 2, 3 i 6 persones de present és o oberta.

acostumar (Es conjuga com CANTAR)

v. 1. tr. i pron. Fer adquirir (un costum) o adquirir-lo. *Cal acostumar els xiquets a fer esport. No m'acostume a alçar-me tan matí.* 2. intr. Tindre un costum. *Acostumen a eixir amb els amics tots els dissabtes a la nit.*

👉 Eviteu el castellanisme "acostumbrar".

acotxar (Es conjuga com CANTAR)

v. tr. i pron. Abrigar amb la roba, especialment la del llit. *Acotxeu bé el malalt i que no es destape. El xiquet s'acotxà perquè feia molt de fred.*

🔊 La vocal tònica de la 1, 2, 3 i 6 persones de present és o tancada.

acovardir (Es conjuga com SERVIR)

v. tr. i pron. Fer agafar por (a algú) o agafar por. *L'amenaça el va acovardir. Encara que tots estaven contra ell, no aconseguiren que s'acovardira.*

👉 Eviteu el castellanisme "acobardar".

acre; acres

adj. 1. D'un sabor o d'una olor forts i irritants. *Els alls tenen una olor acre.* 2. Desagradable, aspre. *Les seues respostes sempre són acres.*

acreditar (Es conjuga com CANTAR)

v. tr. 1. Donar crèdit o prestigi. *Les seues novel·les l'acrediten com un dels millors escriptors valencians.* 2. Provar la veracitat (d'una cosa). *Els dos testimonis acreditaren la declaració del sospitós.* 3. Assegurar, generalment per mitjà d'un document, que (una persona) té les facultats necessàries per a exercir un càrrec, especialment fer reconèixer com a ambaixador o agent diplomàtic. *Aquesta targeta t'acreditarà com a delegat sindical en l'assemblea de demà.*

acréixer (Es conjuga com CRÉIXER)

v. tr. Fer augmentar gradualment. *La publicitat acreixerà les vendes de l'empresa.*

👉 Paeu atenció a no confondre *acréixer* amb *créixer*.

acrobàcia; acrobàcies

f. Conjunt d'exercicis d'habilitat, arriscats i difícils d'executar, que solen realitzar-se en l'aire, i generalment com a espectacle. *Els trapezistes*

tancaren l'actuació amb unes acrobàcies espectaculars.

acròbata; acròbates

m. i f. Persona que practica l'acrobàcia. *Els acròbates que actuen en aquest circ són magnífics.*

acròpolis

f. A les ciutats de l'antiga Grècia, part més alta i fortificada. *Vam visitar l'acròpolis d'Atenes.*

acròstic; acròstics

m. Composició poètica en què les lletres inicials, medials o finals de cada vers, llegides verticalment, formen una paraula o una frase. *Durant l'edat mitjana, eren molt freqüents els acròstics, per a adreçar missatges a amors secrets.*

acta; actes

f. Document formal en què es fan constar fets, acords, deliberacions, etc. *Una acta notarial. El fiscal demanà que aquella declaració no constara en l'acta. L'acta de la junta general d'accionistes.*

acte; actes

m. 1. Fet o acció. *No és responsable dels seus actes. Això ha sigut un acte d'heroïtat.* 2. Esdeveniment públic, cerimònia. *El rector presidirà l'acte d'obertura del nou curs.* 3. Cada una de les parts principals en què es divideix una representació teatral. *Van representar una comèdia en tres actes.* 4. a l'acte loc. adv. Immediatament. *L'ambulància va arribar a l'acte al lloc de l'accident.* 5. fer acte de presència Comparèixer. *Només et demane que faces acte de presència en la cerimònia.*

actini; actinis

m. Metall radioactiu que es troba en alguns compostos d'urani. *L'actini és molt escàs.*

☼ El símbol de l'actini és Ac.

actitud; actituds

f. 1. Disposició de l'ànim que es manifesta exteriorment a través del gest o la postura. *Amb aquesta actitud compungida no aconseguiràs ablanir-nos.*

B

C

D

E

F

G

H

I

J

K

L

M

N

O

P

Q

R

S

T

U

V

W

X

Y

Z

2. En pintura i escultura, postura o disposició d'una figura. *El quadre representava una dona en actitud orant.*

♪ Pareu atenció a no confondre *actitud* amb *aptitud*.

actiu¹; actius

m. En economia, conjunt de béns i de crèdits de què disposa una persona o una entitat. *L'actiu d'aquesta empresa es compon principalment d'accions en borsa.*

actiu², activa; actius, actives

adj. **1.** Que actua o té capacitat per a actuar, en acció. *Volcà actiu. Partícules actives.* **2.** Diligent, que té una gran capacitat d'acció. *És una dona molt activa, troba temps per a tot.* **3.** En gramàtica, es diu de les formes verbals que expressen que el subjecte és considerat com a actuant. *Veiu activa.*

activar (Es conjuga com CANTAR)

v. tr. **1.** Augmentar la intensitat o la rapidesa (d'alguna cosa). *El ministre ha promès activar les negociacions per al desarmament.* **2.** Posar en funcionament (un mecanisme). *Activaren la bomba amb un comandament a distància.*

activitat; activitats

f. **1.** Qualitat d'actiu, capacitat per a actuar. *Activitat econòmica. Activitat atmosfèrica. Activitat sísmica.* **2.** Conjunt de tasques o ocupacions pròpies d'una persona o d'una entitat. *L'activitat d'aquesta empresa se centra en l'exportació de primeres matèries.* **3. en activitat loc. adj.** En acció. *El volcà encara està en activitat.*

actor, actriu; actors, actrius

m. i f. Persona que representa un personatge en teatre, cine, ràdio o televisió. *És una actriu dramàtica molt coneguda.*

🗨️ La vocal tònica és o tancada.

actuació; actuacions

f. Acció d'actuar. *La seua actuació va ser immillorable.*

actual; actuals

adj. Que existeix en el moment present, d'ara. *La medicina actual. Els gustos actuals.*

actualitat; actualitats

f. Qualitat d'actual. *Aquesta notícia ha perdut actualitat i ja no interessa al públic.*

actualitzar (Es conjuga com CANTAR)

v. tr. Fer actual, posar al dia. *Hem d'actualitzar els apunts abans que comencen els exàmens.*

actuar (Es conjuga com EVACUAR)

v. intr. **1.** Obrar, comportar-se. *Els bombers han*

actuat ràpidament. Sempre actua d'una manera molt estranya. **2.** Realitzar, algú o alguna cosa, actes propis de la seua naturalesa, funcions pròpies del seu càrrec. *Aquest virus actua sobre les defenses de l'organisme.* **3.** Representar un personatge en una obra escènica o interpretar una composició musical. *El tenor actuarà en un concert benèfic.*

acudir (Es conjuga com SERVIR)

v. 1. intr. Anar, algú, a un lloc, especialment on ha sigut cridat. *La nota deia que havíem d'acudir a les dotze en punt al lloc indicat.* **2. intr.** Recórrer a algú. *Sempre que tingues problemes pots acudir a mi.* **3. pron.** Vindre al cap una idea, un pensament, una resposta, etc., d'una manera sobtada. *No se m'acudeix què podem fer per a ajudar-lo.*

acudit; acudits

m. Dita o historieta d'humor, que fa riure. *Tinc un amic molt divertit, sempre està contant acudits.*

🗨️ Eviteu el castellanisme "xiste".

acumular (Es conjuga com CANTAR)

v. tr. Ajuntar, reunir. *Durant els seus viatges acumulà un gran nombre de coneixements sobre altres cultures.*

acupuntura; acupuntures

f. Tècnica mèdica d'origen oriental consistent a clavar unes agulles en determinats punts del cos amb l'objecte de curar certes malalties o eliminar el dolor. *L'acupuntura és una pràctica curativa molt antiga.*

acurtar (Es conjuga com CANTAR)

v. tr. Fer més curt. *Si anem per ací, acurtarem el trajecte.*

acusar (Es conjuga com CANTAR)

v. 1. tr. i pron. Atribuir o atribuir-se un delictes, una falta, una culpa. *L'acusen d'haver furtat els diners. M'acuse de tots els meus pecats.* **2. tr.** Posar de manifest, fer evident (alguna cosa). *Les seues paraules acusen una gran sensibilitat. Aquest jersei acusa massa les formes.* **3. acusar recepció** Declarar haver rebut una carta, un enviament, etc.

acusat, acusada; acusats, acusades

1. m. i f. Persona a qui s'acusa. *L'acusat es va declarar innocent dels fets que li atribuïen.* **2. adj.** Remarcat. *Té unes faccions molt acusades.*

acústic, acústica; acústics, acústiques

adj. Relatiu al sentit o a l'òrgan de l'oïda, a la ciència dels sons. *Els senyals acústics estan prohibits a les zones pròximes als hospitals.*

acústica; acústiques

f. 1. Part de la física que estudia els sons. **2.** Conjunt

de característiques sonores que presenta un lloc. *El nou auditori té una acústica molt bona.*

acutangle; acutangles

adj. Dit del triangle que té tots els angles aguts.

adagi; adagis

m. Sentència o dita popular. *Han publicat un recull d'adagis populars.*

adagio; adagios

[*ít.*] *m.* En música, composició que s'executa amb un temps lent. *L'adagio d'Albinoni és molt trist.*

adam; adams

m. Home que va brut, mal vestit, que no es preocupa del seu aspecte extern. *Afaita't i canvia't de roba, que vas fet un adam.*

✂ Eviteu el castellanisme "adan".

adaptar (Es conjuga com CANTAR)

v. **1.** *tr.* i *pron.* Acomodar (una cosa) a una altra o fer que esdevinga apta per a un nou ús, un nou fi. *Han adaptat al cinema l'última novel·la d'aquest autor. Aquest cotxe no s'adapta a les meues necessitats.* **2.** *pron.* Acostumar-se, conformar-se a alguna cosa. *Hem d'adaptar-nos a la nova escola.*

addicció; addiccions

f. Dependència física o psíquica d'una substància o d'una pràctica. *Té addicció a l'alcohol.*

℘ Pareu atenció a no confondre *addicció* amb *addició*.

addició; addicions

f. **1.** Acció d'afegir. *Aquest fragment és una addició a la redacció original.* **2.** Suma. *L'addició és una operació aritmètica bàsica.*

℘ Pareu atenció a no confondre *addició* amb *addicció*.

addicte, addicta; addictes

adj. Que pateix dependència física o psíquica d'una substància o d'una pràctica. *És addicte a l'heroïna.*

additiu; additius

adj. i *m.* i *f.* Substància que s'afeg a un producte perquè es conserve millor, per millorar-ne les qualitats o per afegir-ne de noves. *Els productes envasats solen contindre molts additius.*

aduir (Es conjuga com AGRAIR)

v. *tr.* Presentar (proves, raons, etc.), per a demostrar alguna cosa. *Va aduir uns arguments irrefutables en defensa de les seues teories.*

adapte, adepta; adeptes

adj. i *m.* i *f.* Partidari o seguidor d'alguna persona o d'alguna idea. *El líder compta amb molts adeptes.*

℘ La vocal tònica és e oberta.

adequar

v. *tr.* i *pron.* Fer adequat. *Hem d'adequar l'obra al públic a qui s'adreça. S'adequa a les circumstàncies més diverses.*

℘ La vocal tònica de la 1, 2, 3 i 6 persones de present és e tancada.

ADEQUAR	
FORMES NO PERSONALS	
<i>infinitiu:</i>	adequar
<i>gerundi:</i>	adequant
<i>participi:</i>	adequat, adequada, adequats, adequades
INDICATIU	
<i>present:</i>	adeqüe, adequës, adequa, adequëm, adequëu, adequën
<i>imperfet:</i>	adequava, adequaves, adequava, adequàvem, adequàveu, adequaven
<i>perfet:</i>	adeqüí, adequares, adequà, adequàrem, adequàreu, adequaren
<i>futur:</i>	adequaré, adequaràs, adequarà, adequarem, adequareu, adequaran
<i>condicional:</i>	adequaria, adequaries, adequaria, adequaríem, adequaríeu, adequarien
SUBJUNTIU	
<i>present:</i>	adeqüe, adequës, adequë, adequëm, adequëu, adequën
<i>imperfet:</i>	adequara/adeqüés, adequares/adeqüesses, adequara/adeqüés, adequàrem/adeqüéssem, adequàreu/adeqüésseu, adequaren/adeqüessen
IMPERATIU	
<i>present:</i>	adequa, adequë, adequëm, adequëu, adequën

adequat, adequada; adequats, adequades

adj. Apropiat, ajustat, al fi a què es destina. *Crec que la solució que proposes és la més adequada.*

adés

adv. En un temps passat o futur molt pròxim al present. *L'he vist adés. Adés vindran.*

adesiara

adv. De tant en tant. *Abans soliem anar al teatre adesiara; però ara hi anem molt poc.*

adéu¹

interj. Expressió de comiat. *Adéu! Fins demà!*

✂ Eviteu el castellanisme "adiós".

adéu²; adéus

m. Comiat. *Els adéus sempre són tristos.*

✂ Eviteu el castellanisme "adiós".

B

C

D

E

F

G

H

I

J

K

L

M

N

O

P

Q

R

S

T

U

V

W

X

Y

Z